

Waiāke wailabuna

Lainuwanega

Niga bukanemo Islael lavedi ġotona te Keinanmo sa sola saġa bi dobuna sa vai te sai taniwage. Mousis mote ġemoġemotina te vaitena sa nawa. Taunana aubaina i giuwailovelovedi kaka muliġa sa nawa. I giuwainoġotidi te bainewa Maimaituwa Idipmo i ka potiyovodi bi kalakalalelemo i labe watedi. I giu munaġedi te bainewa tedi maso Maimaituwa a voteyateyae Keinan dobunemo. Gulik kalininemo niga bukana isana banina ba, *Waiāke Wailabuna*. Bai aubaina Mousis laġan wailabuna Maimaituwa ena waiāke lava ya giugiuwedi. Bi niga mote waiāke valivaliuna ee tabuna.

4

Mousis Islael i giuwedi te Maimaituwa ena waiāke sa kaiwata kauwe

¹ Ĝome Mousis Islael lavedi i giuwedina gado, “Tagu waiāke yà wailovelovemina ko kaiwata kauwedi, ko miya kauwa kaka dobu valivali-unemo ko saġa. Niga taunana dobuna emi magumagula edi BADA, edi Maimaituwa ya vitevitemi, te ko vai bi koi taniwage. ² Niga wailovelovedi yà vitevitemina ba BADA emi Maimaituwa ena waiāke, taunana aubaina waiāke ġesauna tabu otina komai tubu bi bai gilugilumina koma kaikamaġe bi kamain te ko kaiwata otiye.

⁶ “Temi ko kaiwata kauwedina ba dobu ġesaudi lavedi sa kitemi bi sa sibe otiye te temi nuwauyauya lavemi. Bi tedi sa vaivaiyemi bi laġannemo a kitemina ba sa giuna gado, ‘Giukauwa te Islael ba lava laukaidi bi noġota kauwa lavedi.’ ⁷ Bi i visu te BADA eda Maimaituwa diyademo bi laġanemo lisinemo tai baġana ba ya saguda. Mote mai dobu ġesaudi nananakidi bi keikeilikidi tedi edi maimaituwa ba manekidi i lofa. ⁸ Niganana waiāke ya wailovelovemina ba didimanidi bi visuvisudi. Bi dobu ġesaudi nananakidi bi keikeilikidi nopolimo mote kaka waiāke didimanidi kuma banavidi.

³²⁻³⁴ “Laġannemo BADA emi Maimaituwa temi Idipmo ena ġailisimo i kapotiyovomi, te temi aubaimi mataila bi anisove kauwidi i voyedi, Idip lisidimo. Tana mulimimo i moito bi wainuwatoi dididiga i vitedi. Kota oya Sainai dabanemo kai vavavaninemo i giu yovo lisimimo. Bi temi i voyemi te ena lava otimi kona tubuġa bi mote ko peki. Niganana emi noġota ya munaġa nove wala Maimaituwa dobumo lava i voivoiyena laġanina ko noġoti. Bamo mai dobu isuna te isuna kauwidi a tubuġa, ee geġa? Geġa mote bamo! Bamo mai maimaituwa ġesaudi mainana anisove kauwedi a voyedi, ee geġa? Geġa mote bamo.

³⁹ “Taunana aubaina niganana temi kamaina te koi sumaga bi ko sibe kauwe te BADA taunana Maimaituwa malamo bi dobumo. Bi bamo mote Maimaituwa ġesau ima miyamiya. ⁴⁰ Taunana aubaina ena waiāke matabudi niganana yàwai lovemina kamaina te ko kaiwatedi. Mba mainana

kaka temi bi emi tubulelesa yawasana visu-visuna ko miyaye bi emi yawasana ya lofa niga dobunemo. Niga dobuna taunana BADA emi Maimaituwa ya vitevitemina koi taniwaga nonoōge.”

6

BADA emi Maimaituwa nuwemi ya vai

⁴ [◊]Mousis Islael lavedi i giuwedina gado, “Mani Islael ko vaiye, BADA eda Maimaituwa tana taunaāga BADA. ⁵ [◊]BADA emi Maimaituwa ko ġoena nuwapoumi tabutabunemo, tubuġimi tabutabunemo, emi noġotā tabutabunemo bi emi ġailisi tabutabunemo.* ⁶ [◊]Niga waīgakedi niganana yà vitevitemina nuwemimo ko sivudi bi ko noġotiwatedi. ⁷ Bi waīgakedi natunatumi koi lovelovedi bi ko giuwata nawedi emi ani miyamo, emi ani nawamo, emi ani kenamo bi emi ani kenamoitomo.”

7

BADA ena lava otidi

¹ [◊]Kamaina bi Mousis Islael lavedi i giuwedina gado, “BADA emi Maimaituwa ya nawenawemina mba dobunemo te ko vai bi koi taniwage. Bi temi aubaimi tana dobu matabudi 7 ya kagebo-gebodi, maibena mani Ĝiti, mani Gigasi, mani Amoli, mani Keinan, mani Pelisait, mani Ĝivait bi mani Debus. Niga dobudi a nanaka bi a

[◊] **6:4:** Mak 12:29 [◊] **6:5:** Met 22:37; Mak 12:30 ^{*} **6:5:** Mak 12:29-30 Yesu niga lovana i giuwata te niga waīgakena i saġa gulata. [◊] **6:6:** Wai 11:18-20 [◊] **7:1:** Giu 13:19

ḡailisi gulata mote mai temi. ² Bi sauginemo BADA emi Maimaituwa niga dobudi nimemimo ya sivudi, te ko lauyovoğedi bi koi peki kovid. Mote koma launuwatoiyedi bi vaitedi waianina koma voiyе. ³ Bi kota komai naḡināḡiyedi bi mote natunatumi komai aninedi te natunatudi sima naḡidi. ⁴ Banina natunatumi male BADA sa ḡose bi sa nawedi maimaituwa ḡesaudi sa lauduneyedi. Bamoda mainana ko voiyena ba BADA lisimimo ya medi bi maḡemota ya kagebogebo kovimi.

⁵ “Niga mainana edi ko voiyedi olta ko suwa waiyamonidi, edi laudune ḡakimidi ko dou kiviki-vidi. Bi koikoitau Asela kaimo a voiyedi bi a lau lauduneyedina ko koi ḡavuḡavukidi bi matabudi kaimo koi kalaḡosedi. ⁶ [✡]Niga ko voiyena banna ba BADA Maimaituwa temi i vinemi te lava waiyawa tana matanemo. Lava a wapa dobu matabunemo sa miyamiya bi geḡa te temi Islael lavemi i vinemi te ena lava otimi kona tubuḡa.

⁷ “Temi Islael lava kaikaigwaḡemi mote mai dobu ḡesaudi. Bi BADA ena nuwavainemo i vinemi. Temi mote ko wapa gulata mai dobu ḡesaudi, geḡa. ⁸ Bi BADA i wainuwavaina gulatemi aubaina bai emi magumagula i giugiuwapaena i voiyе wata. Temi Idip ḡalibonana ena waibada dibunemo konai taupaulayababa. Bi tana ena ḡailisi dididiginemo i kapotiyovomi. ⁹ [✡]Taunana aubaina ko sibe kauwe te BADA emi Maimaituwa tana taunana Maimaituwa otina. Tana bai i giugiuwena ba mote imai geḡa bi kamaina te ya voiyе. Tana ena giuwapa nove kimtina ani iyaiyavakasaḡa lisidimo i voivoiyena mainana

[✡] 7:6: Pot 19:5 [✡] 7:9: Pot 20:5,6, 34:6,7

kota niga kimtina lisinemo ya voye wata. Mabai sawai nuwavaine bi kalinana sa kaikaiwata kauwena. Ba tana tedi ya wainuwavaine gulatedi bi visuvisu lisidimo ya voyiena waianina i voivoiyena luvanemo. ¹⁰ Tana mote imai goela tedi mabai sa dabodabokena ba kamaina te ya kovoğidi. ¹¹ Taunana aubaina niga waiāakedi niganana yà wailovelovemina, matabudi ko kaiwata kauwedi.”

8

BADA emi Maimaituwa nuwemi mote ima kauleya

² Mousis Islael lavedi i giuwedina gado, “BADA emi Maimaituwa mote nuwemi ima kauleya. Tana bainewa kalakalalelemo kwalabu 40 nopodimo i labe watemi, taunana ko noğoti wata. Tana pilipili i giukamağe lisimimo te yai lau lubumi te nopomi ya sibe bamoda ena giuvavasağɑ ko kaiwata ee geğɑ. ³ [☆]Bi i voyemi te kani kona pekina ba ġaubo munağɑna aubaina, kaka mana i vitemi te kona kani. Niga kanina temi bi emi magumagula wala mote bamo ko kani lubu. Tana niga kauwina i voye bi i wailovemi te lava mote kani taunağɑ yasinemo ta miya bi BADA giuna yasinemo ta miya.

¹² “Bamoda kuna kani nonoğɑ bi kota vanuwa visuvisuna kuna ġala bi nponemo kwa miya, ¹³ bi lağannemo em bulumakau, em sipu, em silva, em gold bi mwali ġesaudi vaitedi sa wapadabalalana, ¹⁴ ba kwa kita kauwa te mote kuma nuwa sağasağɑ. Bi BADA em Maimaituwa

[☆] **8:3:** Met 4:4

nuwam ima kauleya banina tana Idipmo kunai taupaulayababa bi i wai yawasanim. ¹⁵ Mote nuwemi ima kauleya banina tana kalakalalelemo mwata wailaukubutidi bi mwali āgasīgāsidi nōpodīga i lauetadoliyemi. Bi āgome dobu waigaubi geğānemo, tana lakudabadaba modonemo temi aubaimi gauba i voye te i laupusuwali. ¹⁶ Tana kalakalalelemo mana i vitemi te kona kani, kanina wala bamo mote emi magula a kani lubu. Tana pilipili i giukamağedi te temi i wailaulubumi, te damonemo temi maso visuvisu kona banavi. ¹⁷ Taunana aubaina mote komai nōgota te emi sibe bi āgailisimo konai āgonāgona. ¹⁸ Bi ko nōgoti te BADA emi Maimaituwa ena āgailisimo konai āgonāgona. Niga waianina i voiyena banina tana emi magumagula lisidimo i giugiuwapana kamaina te ya voye.”

11

Maimaituwa bai i giugiuwena ko nōgoti wata

¹⁸ ✲“BADA giuna nuwemimo ko sivudi bi ko nōgoti watewatedi. Mba giudi ko gilumidi bi koi kalimayedi bi solatapemimo ko panidi te sa taitainoğotimi. ¹⁹ Bi giudi natunatumi koi lovelovedi bi ko giuwata nawedi emi ani miyamo, emi ani nawamo, emi ani kenamo bi emi ani kenamoitomo.”

²⁶ Niganana kavisuvisu bi pasila modomo yà sakosako. ²⁷ Mabai BADA emi Maimaituwa ena waiāke niganana yà vitevitemina ko kaiwata kauwena ba BADA ya kavisuvisumi. ²⁸ Bi mabai

✡ 11:18: Wai 6:6-9

ena waiāake niganana yà vitevitemina sa lau kasaāgaiāye bi sa nawa maimaituwa īgesaudi mote a sibe kauwedi, sa kaiwatedina ba BADA ya pasilidi.

³² Taunana aubaina ko kita kauwa te waāake niganana ya vitevitemina ko kaiwata kauwedi.

17

Bainewa īgalibona vinena

¹⁴ [✡]Bi Mousis i giuna gado, “Laāannemo temi Keinanmo ko tavana, ba BADA emi Maimaituwa dobu i viteviteminemo ko miyatulu bi ko giuna gado, ‘Tama ka īoeōena īgalibona yai badayemai, maibena dobu īgesaudi diyamaimo.’ ¹⁵ Temi ko kita te wali dobu lavana, mote koma vine bi aubaimi imai īgalibona. Maimaituwa Islael nopomimo lava ya vinevinena ba temi ko voiye te yai badayemi. ¹⁶ Bi īgalibonana ena ani waiāaviya osidi mote maso a wapa gulata bi kota lava mote maso i giukamaāgedi a nawa Idipmo osi a gimelidi. Banina BADA i giuna gado, ‘Tana ena lava mote sima munaāga Idip.’ ¹⁷ [✡]Bi īgalibonana ko vinena ba mwanena īgemota mote wapawapa bi kota silva bi gold mote maso i waimaulayedī banina male sa voiye te BADA ena īgowana mote ima voiye kauwe.

¹⁸ “Bi laāannemo tana yai īgalibonana ba Maimaituwa ena waiāake bi ena wailovelove pilisi lisidimo ya kenakena taunana ya gilumi waidama tana aubaina. ¹⁹ Tana niga bukana diyanemo ya kena bi laāan matabuna ya iyevi

[✡] **17:14:** 1 Sam 8:5 [✡] **17:17:** 1 īGali 11:1-8

valoloye, te bai matabuna ya sibe bi BADA em Maimaituwa ya vivile bi ya kaiwata kauwe. ²⁰ Niga mainana kaka taunaḡa mote ima noḡoti munaḡe te i tausaḡa kaka ena lava Islael bi kota mote waīgake ima laumulitauliye bi eta ima pale. Tana mainana ya voiyena, kaka ena tubulelesa vaitedi Islael nopenemo sai bada gulata.”

18

BADA kaiwatana

⁹ BADA, Mousis i giuwena gado, “Laḡannemo BADA emi Maimaituwa dobu i viteviteminemo ko tavana ba dobuna lavedi edi vaivai gebogebodi komai titiponaḡedi. ¹⁰ [✡]Bi temi bai laḡannemo mote niga kauwidi koma voiyedi:

Natunatumi kaimo koma lausewasewaydi.

Mote koitilimo eta koma tavuḡe.

Emi ḡowana bai sibena ba alulaluwa lisidimo koma lausewasewa.

Mote koma pasila.

¹¹ Bi mote taumiyabilibili koma giu waimatayanedi.

Mote koma logau.

¹² “Maimaituwa niga kauwidi lava sa voivoiyedina i dabokedi. Lava Keinanmo sa miyamiyana tedi niga kauwidi sa voivoiyedi. Taunana aubaina BADA kaka ya sagumi te ko kwavi vaidi bi dobuna temi ko vai. ¹³ [✡]Bi temi laḡan matabuna yawasana didimanidimo ko miya BADA emi Maimaituwa matanemo. ¹⁴ Bi laḡannemo Keinanmo ko saḡana ba taupasila bi

[✡] **18:10:** Pot 22:18 [✡] **18:13:** Met 5:48

taulogau lavedi lisidimo doğa ko kulavai. Bi BADA emi Maimaituwa i waiākemē te mba lavedi edi yawasana koma kaiwatedi.”

Maimaituwa kaka taugiuwatana ya giukamāge mai Mousis

¹⁵ “Bi BADA emi Maimaituwa kaka nopomimo taugiuwatana ġemota ya vinena maibena tagu bi ya giukamāge lisimimo bi tana ko vivile kauwe. ¹⁶ Mai dolinemo oya Oleb pakanemo konai ġemotimi bi kona giuna gado, ‘BADA ema Maimaituwa kalinana vaiyena bi kai vavanina kitana ke daboka bamoda mainana kwa voyiena ba ka peki.’

¹⁷ “Bi BADA i giuweguna gado, ‘Bai ai baġaena ba i visu. ¹⁸ Taunana aubaina tagu kaka taugiuwatana ġemota nopalimo, ya vinena mai tam bi ya ka maġati. Bi bai giuna e ġoena ba tana ya giuvite kaka tana bai e giugiuwena lava ya giuwedi. ¹⁹ ¹⁸Tana aubaigu yai taugiu bi aiyai kalinana i vaiye kamaġenā kaka mayagu ya vai.* ²⁰ Bi taugiuwatana mote giu ya vite bi nuwanemo i waitubudi bi ya giugiu ba koi peki.’

²¹ “Bi temi male koi talana gado, ‘Bi tama bainewa ka sibe te niga talawainuwatauna ba BADA lisinaġa ee nuwanemo i waitubu?’ ²² Niga mainana kaka ko sibe: Bamoda taugiuwatana BADA isanemo bai i giugiuwena banina mote ima tubuġa ba giuna mote BADA i vite. Mba tana nuwanemo giu i waitubudi mote koma naile.”

^{18:15:} Giu 3:22, 7:37 ^{18:19:} Giu 3:23 * ^{18:19:}
Giugiu kamaġedi 3:22-23 Stivin niga taugiuwatana i giuwata.

31

Diyosuwa Mousis ena gabu i vai

⁷ Ĝome Mousis Diyosuwa i giuwe te i tava Islael lavedi matedimo bi i giuwena gado, “Kwa ĝailisi bi kwa laudabatola. Banina tam taunana niga lavedi kwa lauetadoliyedi. Bi kwa nawedi BADA emi magumagula wala lisidimo dobu i giugiuwapaena ĝome kwa tavaitedi. Bi doĝana ko bwali soiye bi koi taniwage. ⁸ [☆]Bi BADA temi vaitemi bi tana taunana yai etadoliyemi bi mote ima gosemi. Taunana aubaina mote kuma naila bi kuma nuwakulukuluva.”

34

Mousis i peki

¹ Laĝan ĝesaunemo Mousis Mowabi wapuna i gose bi i nawa oya Nebo i saĝai te i lautawa Pisigamo. Bi Deliko taunina i kita nawe noi nevanemo. Bi BADA dobu matabuna i wailove nawe, Giled taun te i nawa Den edi dobu palatina. ² Bi Neptali edi dobu, Ifleim edi dobu bi i saĝa i nawa Manase edi dobu bi Diuda edi dobu te i nawa nove Mediteliya nisana palatina. ³ Bi kota Negev kalakalalelena bi Diyoudan wapuna i nawa te Deliko palatina matabudi BADA, Mousis i wailove (Deliko isana ĝesau ba gogoka kaina dobuna). Mousis matana i pwalaĝe te Diowa taunina i kita nawa. ⁴ [☆]Kamaina bi BADA, Mousis i giuwena gado, “Niga dobunana taunana Eiblaġam, Aisik bi Deikap lisidimo e giuwapa te edi tubulelesa ya

[☆] **31:8:** Dys 1:5 [☆] **34:4:** Pak 12:7, 26:3, 28:13

vitedi. Mba taunana niganana ei lovem te kuna
kita bi mote ġome kuma tava.”

⁵⁻⁹ Muliġa Mousis nimana Nan natuna
Diyosuwa dabunemo i sako bi i vine kamaġe. Bi
Maimaituwa nuwauyauya dididiga Diyousuwa
i vite. Bi Islael lavedi tana a voteyeteye bi BADA
bai Mousis i giugiuwena luvanemo a voivoiyedi.
Kamaina bi BADA ena giu luvanemo ena taupaula
Mousis Mowabi dobunemo i peki.

**Buk Baibel long Kakabai
Portions of the Holy Bible in the Kakabai language of
Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Kakabai long Niugini**

copyright © 2010-2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kakabai

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-06-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 23 Aug 2023 from source files dated 9 Oct 2020

8614ef9e-7279-5fda-a20a-4c1b45b2f51a